

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemati velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznanila (inserati) se sprejemajo in velja trisporna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 216.

▽ Ljubljani, v sredo 23. septembra 1891.

Letnik XIX.

Pomenljive izjave.

II.

Kar pa se tiče „verske šole“, katere se naši učitelji strašno bojé, pred katero se križajo naši „naprednjaki“, bodi za vselej povedano, da naše prepričanje je in ostane, naj se prej ko mogoče premeni sedanji sistem.

Istina je, da naše šolske razmere še neso take, kakor po nekaterih nemških deželah, a kdo nam je porok, da v teku let ne bodo take. Mlajši naraščaj našega učiteljstva je z malimi izjemami liberalnega duha; o tem imamo dokazov v izobilji; nekateri učitelji so nekako ponosni na to svoje „liberalno“ prepričanje. Cesar pa človek sam nema, tega tudi drugim ne more dati, in taka je z našo sedanjo šolo.

„Politik“ je priznala, da se mora „vera v ljudskih šolah spoštovati“. Dobro! A kdor hoče doseči namen, mora hoteti tudi sredstvo v dosego tega namena. Kdo pa more verovati, da se vera spoštuje v ljudskih šolah, če n. pr. čitamo stvari, kakor v štev. 32 t. l. lista „Freie pädagogische Blätter“. Ta med nemškim učiteljstvom jako razširjeni list je pisal v omenjeni številki o Darwinovi teoriji, da se namreč vsa živa bitja razvijajo iz prvotne stanice (Urzelle) brez stvarnika, da je to že davno dokazana resnica, v katero je treba seznaniti tudi otroke v ljudski šoli!

Dalje zahteva člankar, naj se odstranijo zastarele zmote krščanstva, imenuje sv. pismo 3500 let staro pravljico in laž, državno oblast pa „nazadnjaško“, ker pusti, da se učé te teorije v šoli. Konečno zahteva od učiteljev, da pospravijo iz šole te „starine“, to je, da otrokom vzemó vero.

Verska šola pa je potrebna tudi z ozirom na državo, katero razjeda protiverski socializem.

Pomenljive pa so za nas besede, katere je na izjavo „Politike“ prinesel „Grazer Volksblatt“, glasilo štajerskih nemških konservativcev. Te besede naj bi prečitali posebno oni, kateri pri vsaki priliki le grdé konservativne nemške poslance, ki so z jugoslovanskimi združeni v Hohenwartovem klubu.

Tudi dolenskem člankarju „Novic“ utegnejo malo bolj odpreti oči.

„Grazer Volksblatt“ je pisal dné 17. t. m.: „Kar je pisala „Politik“ in odgovor „Čehov“, se popolnem strinja v jedni točki, da namreč oba lista naglašata narodno stališče. Narodnega stališča ne prezirajo avstrijski Slovani, bodisi strogo katoliški, bodisi liberalni.

To istino morda obžalujejo oni bojazljivci, ki si naše države ne morejo misliti brez jednoličnosti na las, ali računati morajo s to istino.

Katoliški konservativci računajo s to resnico že trideset let, in vsled tega je nastal oni „železni obroč“, kateri je (kakor trdijo pristaši „Der schärferen Tonart“) bajé zabranil napredek na katoliško-konservativni poti. Dokazi so pač ceneni, kakor robidnice. V svet kričé: „Drag čas so potratili nemški konservativci, ker so se Slovanom vrgli v naročje.“ A resnica je, da je uzrok pravi ta, ker nismo hitro porabili primerne zaupljivosti.

Ako ne bomo odločno se ozirali na narodne želje Poljakov, Slovencev in Čehov, ne bode katoliška stranka v državnem zboru nikoli nič dosegla.

Ne gledé torej na pravico in pravednost slovanskih zahtev zahteva tudi oportunitizem, da ostanemo v vedni dotiki s svojimi slovanskimi tovariši. Z drugimi besedami: Mi ne bomo nikoli ničesar dosegli brez večine, in to dobimo in vzdržimo danes le s previdnostjo in zmernostjo.“

Dné 20. t. m. je pisal „Grazer Volksblatt“ mej drugim: „Naš program je: Jednakopravnost vseh narodnostij v šoli in uradu, tako da more v mešanih okrajih vsakdo dobiti šolski pouk v svojem jeziku in pri uradih iskati pravice v materinščini. . . . Ta program nam priporoča naša vera in je tudi v naši državi pogoj obstanka.“

V enakem smislu je govoril prelat Karlon na shodu v Nemškem Landsbergu dné 8. t. m. Pisec teh vrstic je imel priliko, v osebem razgovoru z nekaterimi odličnimi nemško-konservativnimi poslanci prepričati se, da ne le dobro poznajo naše

opravičene težnje, temveč so tudi vsak čas pripravljene zanje glasovati. Kdor ne veruje nam, vpraša naj naše gg. državne poslance, in prepričal se bode, kako krivično marsikdo sodi o naših nemških zavznikih v državnem zboru.

Politični pregled.

V Ljubljani, 23. septembra.

Notranje dežele.

Katoliška učiteljska. Nemški liberalci se že bojé katoliških učiteljšč. Njih listi se že silno jezé nad temi zavodi, ki bodo mnogo nadarjenih dijakov odtegnili liberalnim državnim učiteljščem. Posebno jih jezi, da najspodobnejši učenci zahajajo v katoliška učiteljšča. Tako je v tisiškem učiteljskem učiteljšču na Predarlškem bilo mej 87 učenci 33 odličnjakov. Jeza liberalnih listov je pač najboljšje priporočilo za katoliška učiteljšča.

Blagoslovljenje novega gimnazijskega poslopja v Kremsmünstru. Te dni se je slovesno blagoslovilo novo gimnazijsko poslopje v Kremsmünstru. Naučni minister pl. Gautsch je pri tej priliki v daljšem govoru naglašal zasluge benediktinskega reda za šolstvo in odgojo v Avstriji. Kaj poretó na to vse tisti, ki vedno zabavljajo proti samostanskim šolam?

Rusini bodo letos ob zborovanju deželnega zbora gališkega razdeljeni v dva kluba. Metropolit Sembratovič se sicer prizadeva, da bi spravil Staro in Mladorusine, ali vse njegovo posredovanje bode najbrž brez uspeha. Rusinski stvari je pa razkol le v škodo. Poljaki se bodo še manj ozirali na Rusine, če se bodo ti prepirali med seboj.

Tirolsko. Nekateri italijanski poslanci hočejo, da bi več ne šli v deželni zbor, ker je vlada lani zborovanje zaključila, ko se je ravno imelo začeti posvetovanje o administrativni delitvi Tirolske. Previdnejši italijanski politiki pa sprevidijo, da bi s pasivno politiko ničesar ne dosegli, in odsvetujejo tako skrajne korake. Nemški liberalci se sicer laskajo Italijanom, ali vendar bi jih ne podpirali v odločilnem trenutku.

Stoletnica Szechenyijevega rojstva se je po ogerskih šolah slavila tako, kakor je odredil naučni minister. Profesorji pravne akademije v Pozunu so pa hoteli predavati tudi ta dan, ali našli so šolske sobe prazne. Akademija znanosti v Budimpešti je položila na pokojnikov spomenik lep venec.

LISTEK.

Ponočni kralj.

Francoski spisal A. de Lamothe.
(Dalje.)

Diplar pravi: „Živel sem v ‚Liberties-ah‘, poznaj me, ako hočete vas bodem spremljal!“

„Tobija!“ svari ga doktor; „jaz mislim, da imaš važnejši nalog —“

„Nalog moj sem danes v Limericku na pol spolnil; v treh dneh se bodo zbrali v Tipperary, da določijo o zboru v Slievenamonu, v katerem se bodo bajé pomenili o brambi narodovi.“

„Zbor v Slievenamonu? O tem prvič slišim.“

„Ne čudi me, mojster; le oni vedó o tem, ki so danes bili pri volitvah. Jutri se bo slišalo o tem po vsej grofiji; kajti priče gotovo ne bodo molčale!“

„Tedaj se je zgodilo nekaj novega?“

„Dá, mnogo se je pripetilo; glave so se pobijale s palicami in rebra so se lomila z báti redarstvenikov; tudi bajoneti so igrali svoje vloge in vodniki mlade Irske so bili vjeti in odpeljani v zapor.“

„Ali mi niste pravili, da je bil Mitchel že poprej odpeljan?“ vpraša Peter.

„Dá — in bo gotovo kmalu pred sodnijo poklican.“

„In gotovo na smrt ali pa v prognanstvo obsojen?“

„Z Mackayem in drugimi“, odgovori mrzlo doktor; „ako se ne bode zoper to ‚kralj noči‘ postavil!“

„Bo se, bo, kaj ne gospod Peter?“ kliče Tobija.

„Kličí me vendar za Petra, kakor prej!“ pravi ta, ne da bi bil razumel njegovo vprašanje. — Na tléh zagleda mokro kozletino, sune jo z nogo in pravi: „Tedaj je tako slabo vreme zunaj?“

„Strašno vreme, veter vrši od morja.“

„Ta je prinesel letni čas“, dé malomarno doktor in vreja krožnike in namizno opravo.

„Dá, letni čas!“ dé sam pri sebi ‚kralj noči‘, „letni čas, v kojem ubožci toliko trpé! Gotovo je tudi v Dublinu tako vreme, Bog vé, morebiti niti strehe nimajo, ki bi jih varovala dežja; Bog vé, ni li v tem trenutju ubogi Mihál, proseč, utrujen se vsél na cestni kamen in zaspal; Bog vé, ne steguje

li Zalika, zavita v borne cunje, proseče roke, da bi dobila denarček, za kojega bi mu kupila podzemlje! Rabeljni! Morilci mojega naroda! Bliža se dan, kojega bomo prelivali vašo kri, kakor ste nam vi solze iztérali iz oči!“

Hoppy se je približal doktorju: „Mojster“, pošepetal mu je, „mladi orel je vzrastel, jaguje je postalo lev! Kmalu bo evél rudeči shamrock v zelenej Irski!“

„Jejmo, potem gremo spat“, dé doktor, in štirje moške posedejo okolu kamnitne plošče. Po jedi si zažgó pipice in se zgovarjajo o stanju Irske, o nevarnih prepirih, ki so nastali po smrti slavnega O'Connella, ko so se rodoljubi razcepili v dve stranki. Naposled pogleda doktor na uro in pravi:

„Čas je, da gremo spat. Jutri moramo ob štirih vstati!“

„Jaz bom čuval ter vas pravočasno vzbudil“, pravi Peter.

„A“, pravi doktor s čudnim nasmehom, „po dolgem trudu izumel sem dobrega buditelja. Tobija, prinesi mi iz dvorane eno pést dobro posušenega ločja, in postavi mi ga piramidalno na mizo.“

Vnanje države.

Srbija. Pri zadnjih imenovanjih srbskih poslanikov je posebno to vzbudilo pozornost, da sta imenovana dva moža, ki dosedaj nista pripadala radikalni stranki. Novi srbski poslanik v Bukareštu Bosković je liberalec in je bil v Bističevem ministerstvu naučni minister. Znan je kot zgodovinar in je poslednji čas bil profesor na veliki šoli v Belem Gradu. Vladan Gjorgjević, novi poslanik v Atenah, je bil naučni minister v naprednjakem Krističevem ministerstvu. Ta mož je poslednji čas jako spretno vredoval mesečnik „Otačbina“. Kakor je razvidno iz njegovega telegrama, ki ga je poslal zajčarskemu radikalnemu shodu, pridružil se je sedaj radikalcem. Radikalcem manjka inteligentnih mož in je zatorej radikalna vlada prisiljena razna visoka mesta izročevati tudi zmerim pristašem drugih strank.

Bolgarija. Proti dopisniku angleške „Morning-Post“ je izjavil knez bolgarski, da na proglašanje nezavisnosti v Sofiji prav nič ne mislijo. Bolgari so zadovoljni s sedanjim svojim položajem. Da tudi Turčija in velevlasti neso priznale njega za bolgarskega kneza, to Bolgarom sedaj ne napravlja prav nobenih skrbi.

Rusija in Srbija. Dne 1. oktobra se otvori v Belemgradu stalna razstava ruskega blaga. Vredbo te razstave je prevzel odbor azijske razstave v Moskvi. Namen tej razstavi bo, seznaniti Srbe z ruskimi izdelki in pridelki in tako pospešiti trgovino mej obema državama. Pri tem moramo izreči željo, da bi tudi Avstrija odprla kako podobno razstavo kje na Balkanu, da južni Slovani dobro spoznajo obrtne izdelke naše države. To bi gotovo pospešilo izvoz blaga na Balkan in bi posebno koristilo severnim deželam naše države, v katerih je industrija dobro razvita. Če bomo roke križem držali, prisvojile si bodo druge dežele vsa trgovišča na slovanskem jugu.

Roparstvo na Balkanu. Vrednik bolgarskega lista „Balkanske Zore“ se je nedavno razgovarjal z roparskim glavarjem Malamo. Ta mož je pred dvanajstimi leti bil vjel nekaj uradnikov barona Hirscha in jih izpustil za veliko odkupnino. Pozneje so ga dobili in je baš te dni prestal mnogoletno ječo. Sedaj najbrž pojde iz Bolgarije in bode kje drugje nadaljeval svoj posel. Rekel je, da ga vest prav nič ne peče. Živel je kot pošten ropar. Dano besedo je vselej držal. Če je koga vjel, izpustil ga je vselej za odkupnino, katero je z začetka zahteval, če tudi je večkrat pozneje izvedel, da mu dotični lahko več plača. Plen je s tovariši vedno pošteno delil, vohune je vselej dobro obdaril. V Bolgariji so minoli boljši časi za roparje, ker so prestrogi zakoni. Boljše je v Turčiji, ali vendar se tudi v Turčiji roparju lahko kaj neprijetnega pripeti. Najboljše je še na Grškem, kjer še vedno znajo ceniti roparje, ki hodijo čez mejo ropat. Če roparji v Turčiji koga oropajo in beže na Grško, prigodi se jim k večjemu to, da jih kaceih štirinajst dni zapró, potem pa skrivaj izpusté. Časopisi pa poročajo potem, da so roparji iz ječe izlomili in ušli. Le to je žalostno, da je na Grškem že konkurenca prehuda. Ropar, kateri slovi, že izhaja, lahko dobi še pomočnikov in vohunov. Zanj bode pa huje. Pozabili so ga, ker je bil zaprt, ne da bi bil pobegnul iz ječe; zgubil je tudi dobro ime. Težko mu bode torej dobiti tovarišev. Sedaj je omenjeni roparski glavar odšel v svojo domovino Makedonijo. Morda bomo kmalu kaj slišali o delih njegovih.

Izvirni dopisi.

Z Gorenjskega, 20. septembra. Gosp. vrednik! Ali res za nevredno spoznate to novorejeno dete „Rodoljuba“, da bi mu kaj na njegove čenčarije in sleparije odgovorili?

„Oj dobro to poznam“, pravi Firebrand. „Vi izračunate, koliko časa potrebuje sveča, da do določene dolgotosti zgori; do tiste jo vtaknete v gorljive tvarine, katerim potem stenj —“

„Luč mi ne dá zaspati“, seže mu doktor porogljivo v besedo; „zato mi dovoli, da ti pokažem kaj družega in sicer, da to ugaslo svečo postavim na mizo ter jej ukažem, da se ob določeni uri prižgé.“

„In ona ubóga?“

„Vsakikrat in sicer natančno, celó na sekunde.“

„Taka iznajdba zasluži patent prve vrste!“ dé Amerikanec porogljivim nasmehom.

„Imam tehtne uzroke, da nekaj časa še ne zahtevam patenta“, zavrne doktor, potegne iz žepa majhen zavitek in stekleničico z brezbarveno tekočino, v katero je prilil štiri do pet kapelj rudečkaste tekočine iz druge steklenice.

„In to je vaša čarodejna sveča?“ vpraša Peter doktorja.

„Dá, dragi!“

„V vseh slučajih“, dé Firebrand, „potrebovalo bi se jih več tisoč v namestitev jednega plinovega plamena.“

(Dalje sledi.)

Le glejte, kako vas uči ljubezni in ponižnosti in vi se nočete prav nič poboljšati — tudi „Novice“ mu pomagajo in vi ostajate v svoji stari trdovratnosti. To je pač od sile!

V zadnji svoji številki v jako lepo izpeljanem uvodnem članku pod naslovom: „Nepošteno strahovanje“ pravi „Rodoljubček“:

„Bodite prepričani o tem, da je vsak Slovenec dober katoličan.“ Ali res nočete verjeti? Toliko pišete zoper Slovence liberalce! Saj jih nič ni!

Glejte, on sam vam z lastnim izgledom uči ponižnosti, on v imenu vseh Slovencev trdi, da je vsak Slovenec dober katoličan! Revčku se nekako v glavi meša, on ne vé v svoji modrosti, kaj je prav za prav sploh katoličan, še manj pa, kaj je dober katoličan. Brez dvombe misli, da liberalce in hinavce katoličan je dober katoličan. Skoro bi rekel, da spada v prvi častni razred liberalcev, nas pa hoče prepričati, da kakor je on dober katoličan kot liberalce, tako so tudi vsi dobri liberalci dobri katoličani, in ker nimajo Slovenci Judov- ali Mohameditancev-Slovencev, so vsi Slovenci vsaj na Kranjskem dobri katoličani! Ah res, „Rodoljubček“ je še le nedavno rojen, zato tako neumno čenča, no otrokom se že mora nekaj pregledati!

Pa še nekaj, g. vrednik!

Ali ste brali sobotni podlistek „Slov. Naroda“? Kaj ne, to mora človek občudovati te lepe lastnosti umazanega podlistkarja „Slov. Naroda“? Slišite, to more pisati le kak P. — ali G. — ali S., — ali pa kak na pol omikan in olikan — recte umazan u—. Res lepo se berejo v časopisu, ki hoče biti berilo razumništvu!

Tako umazanega berila nimajo ne židovski, ne lažnjivo-liberalni, ne mladočeški „Národní Listy“, katere „Slov. Narod“ posnema in bere kot evangelijske — ne, v tem oziru si more vzeti „Slov. N.“ patent na surovost in umazanost.

No pa „Narodov“ podlistkar te svoje neomike pokorno tudi sam spozna, saj pravi: „Človek se pač nikdar ne izuči!“ Če je sploh kedaj resnico govoril, je vsaj sedaj.

„Slov. Narod“, „Brus“ in „Rodoljub“. Skoro ne vem, kateri izmed teh treh je cesar po svoji oblasti, skoro bi rekel, da „Brus“, saj je on cvet razumništva!

Če se ne motim, ste že dvakrat poročali v „Slovenca“, da tu pa tam je sedaj v jeseni kako drevesce cvetlo in enkrat tudi, da je celó sad obrodilo. Kaj pa cvet razumništva „Brus“, če smem vprašati, ne bode sadu rodil? On cveté celo leto in rodi slednjič samo zrelo nezrelost. Pravijo tudi, da „Brus“ meri razum na vatile, — škoda, da ga niso poslali kam na razstavo. Gotovo bi s tem blagom veliko priznanje pridobili. Pa, zopet sem pozabil — oni so ponižni!

Morda ga prihranijo za domačo razstavo. To bodo drugi narodi občudovali ta plod slovenske nove kulture!

Kako vam pa ugajajo „Novice“, g. vrednik?

Njih naslov se glasi: „Novice gospodarske, obrtniške in narodne.“ Jaz bi jim svetoval, da bi ta naslov sedaj nekoliko premenile, in sicer namesto „narodne“ da bi zapisale: „politično-nerodne“, ker so se zadnji čas s svojim pravim namenom skregale in se po večjem s politiko pečajo. Ne vem, kako s tem usrežejo svojim čitateljem, ker politike imajo po drugih časopisih dosti. Najbolj pa se mi čudno zdi, da je „Novic“ dolenski člankar na svoja stara leta postal „mlad“.

Še nekaj bi vas rad vprašal. Poprašuje se sedaj po dolgovih nižjih uradnikov, to seveda nam ni nič mar, ampak rad bi vedel, kdaj misli „Sl. Nar.“ svoje dolgove plačati?

Gospodu K. so ostali dolžni odgovora na njegovo „Poslano“, gospodu L. dobro ime povrniti itd. — No pa dandanes imajo ti gospodje široke žepe in široko vest!

Pripoveduje se tudi, da nekateri dobivajo neki dnevnik za polovično ceno — kaj pa vi se nočete tudi malo darovati, kakor ta, v „blagor“ naroda?

Pa odpustite moji radovednosti! —er.

Iz Velike Doline, dné 20. septembra. (Nove orglje. — Vojaške vaje.) Proti koncu leta 1890 postavila sta pri nas gg. brata Zupana iz Kamne Gorice nove orglje s sledečimi spremeni: I. v manualu: 1. principal 8'; 2. gedakt 8'; 3. Hohflöte 8'; 4. salicional 8'; 5. dolce 4'; 6. Gams-horn 4'; 7. principal 4'; 8. mikstura obstoječa iz: a) kvint 2²/₃'; b) oktava 2'; in kvint 1¹/₃. — II. v pedalu: 9. subbas 16'; 10. oktavbas 8'. —

III. v zbiralniku: 11. pedalkopel; 12. oktavenkopel; 13. mezzoforte; 14. fortissimo, in 15. piano. Vsi spremeni kažejo določno svoje značaje. Umetnikova roka pričara ti na uho sedaj kakor mogočno pogorsko gromenje, sedaj zopet ljubke glasove, kakor milo petje. Sedaj čutiš silni potres orjaško donečih glasov, in vibriranje valovja, sedaj zopet čuješ polahno hrumenje, kakor v daljni skrivnostni daljini. — vse poljubne, prekrasne nijanee. V „piano“ doné slovesno, polnih glasov, prijetno in veličastno, v zadovoljnost tudi najfinejšemu sluhu.

Ker so se postavljale orglje v mokrotni, pozni jeseni, koji je sledila nenavadno ljuta zima, in pri tem še v novo cerkev, čakal sem z oceno. Toda vse te neugodnosti je delo dobro prestalo v naše veliko in gotovo v ne manjšo zadovoljnost izdelovateljev. S tem delom pokazala je mlada tverdka Zupanova priznana prav znaten napredek, poleg tega, da si je bila že leta 1888 priborila častno diplomu na izložbi v Bruselji. Kar je zánjo toliko bolj častno, ker se one izložbe ni udeleževala jedna sama dežela, veliko več bilo je tam neko mednarodno tekmovanje, in je menda jedna sama tverdka iz Filadelfije zastopana bila s šestimi deli.

Zunanost orgelj je lična, dostojno resnobna, kakoršno mora biti i sviranje. Orglje z olepšavami in pozlatnino preveč nakititi, ni jako primerno, kajti neka disharmonija je v cerkvi, ako v tej zadevi orglje glavnemu oltarju delajo kakor neko konkurencijo. Slednjič priporočajo tverdka Zupanovo tudi zmerne cene, kar je v dandanašnjih novčuh kalamitetah v poštev jemati menda večinoma povsod, toliko bolj pa še v naših okoliščinah, ko smo v zadnjih letih za javne zgradbe, izrečno za šolo, koje smo lani razširili iz jedno- v trirazrednico, in za cerkev izdali nad 40 tisočakov.

Po naših solnčnatih holmcih, koder je pred malo leti rastla še gosta trsna loza, mrgolelo je zadnje dni avgusta čilih, brzo tekajočih konjičev, in svitlikalo se je raznovrstno orožje, po senčnatih šumah pa so se potikale posamezne oprezne čete „sovražnikov“, in iz zakotja bruhali so iz sebe tepovi smrtonosni žar, spremljan z mogočnim bobnenjem. Bile so to vojaške vaje v navzočnosti Nj. c. in kr. visokosti nadvojvode Albrehta. Skozi okno svojega stanovanja opazovaje ovi zanimivi ples, prepričal sem se, koliki napredek pri napadu sovražnika mora biti brezdimni prah, če se pomisli, kako vidno in koliko prej se valí gosti, sivkasto-beli dim iz žrela pušk in topov, predno izbruhne projektil. Ljudstvo se je zeló balo za poljske pridelke, sedaj pa ne more prehvaliti galantnosti in točnosti častnikov pr. cinitvi in poplačevanju storjene škode.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 23. septembra.

(Gospod deželni predsednik baron Winkler) se je zopet vrnil z Dunaja.

(Iz c. kr. mestnega šolskega sveta.) O seji c. kr. mestnega šolskega sveta dné 17. t. m. smo prejeli nastopno poročilo: Predsednik je pozdravil in c. kr. mestnemu šolskemu svetu predstavil novoimenovanega c. kr. okrajnega šolskega nadzornika prof. J. Wallnerja. Na znanje so se vzele stvari, ki so se ob zadnji seji rešile kurentnim pôtém. O popolnitvi izpraznjene mesta učitelja-voditelja na jednorazredni ljudski šoli na Barju se je predložil dotični nasvêt c. kr. deželnemu šolskemu svetu. Odobrila so se poročila šolskih vodstev o uspehu vpisavanja z ukrepi zaradi potrebnih pomožnih učiteljev. Prošnjo voditeljstva I. mestne petrazredne deške ljudske šole za dovolitev nove paralelke v IV. razredu sklenilo se je priporočati c. kr. deželnemu šolskemu svetu. Razširjenje dvorazredne zasebne deške ljudske šole v Marjanišču v trirazredno se je odobrilo in istotako nameščenje predlagane tretje učne moči. Absolvirani učiteljski kandidinji Ivani Furlanovi se je dovolilo brezplačno poučevanje na osemrazredni dekliški ljudski šoli pri sv. Jakobu za letošnje šolsko leto. Prošnji nekega učenca za dovolitev izpusta iz šole se je ugodilo. Povodom imenovanja družega okrajnega šolskega nadzornika za šolski okraj mesta ljubljanskega določil se je „modus procedendi“ gledé uradnega poslovanja in zajedno sklenilo se je o nekaterih vprašanjih tičočih se šolskega nadzorstva izprostiti si določil c. kr. deželnega šolskega sveta.

(Katol. tiskovnemu društvu) poslal je prečast. gosp. častni kanonik in vitez Franc-Jozefovega reda dekau Janez Ev. Hofstetter dvesto goldinarjev,

katerih sto je kot društven dobrotnik sam poklonil v podporo katoliškega tiska, ostalih sto goldinarjev pa so zložili ter v isti namen darovali č. gg. zbrovalci dekanijske konferencije v Postojni. Vsem velikodušnim dobrotnikom kliče odbor: plačnik Vam bodi liubi Bog!

(Preč. gospod Zeno baron Cirheimb.) novo-umeščeni kanonik Codelli-jevega kanonikata, je imenovan za knezoškof. konzistorijalnega svetovalca in referenta.

(Kanoniečno vmeščen) je bil danes č. g. Avg. Turk na faro Koroška Bela.

(Iztelesenje fare radovljiške.) Rimska stolica je na prošnjo ljubljanskega knezoškofijstva iztelesila faro radovljiško iz stolne prošnje ljubljanske tako, da je mestna fara radovljiška odslej popolnoma samostojna in da je v bodoče stolnemu proštu ljubljanskemu puščena le patronatna pravica do nje.

(Premovanje kónj v Šentjerneju) se je vršilo dné 21. t. m. Konjerejci so pripeljali 22 kobil z žrebeti, 12 mladih kobil in 26 jedno- in dveletnih žrebic. Premije so dobili za kobile z žrebeti: Matija Vene z Bučke 35 gld., Janez Vertačič s Pristave 25 gld., Josip Globelnic iz Škocijana 20 gld., Franc Fabijan s Spod. Gradišča, Fr. Cvelbar iz Čadrez in Matija Kerin iz Podloga po 15 gld., Janez Vovk z Dobrave, Gabrijela Jombart iz Klevevža in Fr. Jordan s Čistega Brega srebrne svetinje. Za mlade kobile: Anton Pečnik z Gor. Gradišča 25 gld., Matija Kerin iz Podloga 20 gld., Anton Barborič iz Čadrez 15 gld., Anton Stravs iz Kostanjevice in A. Fettich-Frankheim iz Šentjerneja srebrni svetinji. Za žrebice: Martin Repič iz Šentjakoba 15 gld., Anton Hrovat iz Šentjerneja, Martin Borse iz Maharovca in Janez Strojín iz Ostroga po 10 gld., graščina pleterska, Anton Poljanec iz Šentjerneja in Jos. Gričar iz Malenc srebrne svetinje. — Pri vseh letošnjih premovanjih je bilo 284 kónj.

(Nova c. kr. gimnazija v Celovcu.) Iz Celovca se nam piše: Dné 19. t. m. so otvorili v Celovcu s primerno slavnostjo, katere so se udeležili najvišji deželni in občinski dostojanstveniki, mnogo odličnega občinstva, učiteljstvo itd., novo gimnazijsko poslopje. Gimnazija naša se namreč preseli s tekočim letom iz starih, nedostatnih prostorov v lepo, v priprostem, lahkem renesančnem slogu zidano poslopje, ki povsem ustreza visokemu svojemu namenu. Omenjena slavnost otvorjenja vršila se je tako-le: G. deželni predsednik pl. Schmidt-Zabierow prične slavnost z daljšim nagovorom, v katerem povdarja, kedaj, kako in s kakšno pomočjo se je začelo ter izvršilo zidanje nove hiše. Povdarja tudi namen gimnazij in otvori novo hišo s tem, da izroči njene ključke tačasnemu vodji dr. R. Latzel-ju. Gimnazijski vodja zahvali se v daljšem govoru imenom profesorjev in dijakov za lepo novo šolsko poslopje. Gimnazijski profesor dr. Fr. G. Hann v svojem slavnostnem govoru poda kratko zgodovino postanka in razvitka celovške gimnazije. Govoru povzamemo te-le podatke: Leta 1563 ustanovili so protestantovski deželni stanovi koroški višje šole v Celovcu, takozvani „Collegium sapientiae et pietatis“, v kojem so se šolali večidel otroci plemenitih rodov, a pripravljali tudi protestantovski pridigarji in učitelji, pravniki in uradniki na svoj bodoči poklic. Tekom časa razširjalo se je to učilišče vedno bolj in vodilo so ga mnogi literarno-zgodovinsko sloveči možje, med njimi i v slovenskem slovstvu po svojem „Thesaurus polyglottus“ znani Jeronim Megiser. Za časa katoliške „proti-reformacije“ na Koroškem prenesla se je vredba tedanjih celovških višjih šol, v katere so se sedaj kot učitelji vpeljali jezuitje. V času jezuitov-učiteljev (1604 — 1753) so imele celovške višje šole mnogo pravic in svoboščin, kakor malokatera druga šola. Zato so bile jako povoljno obiskane in štele so v tistih časih povprečno po 500—700 dijakov. Od leta 1773 naprej, ko je nehala Jezusova družba, delovali so na naših višjih šolah posvetni učitelji in nekateri prejšnji duhovniki Jezusove družbe, dokler neso leta 1807 prevzeli gimnazije oo. benediktinci iz Št. Pavla v labudski dolini. V dóbí, v kateri so na naši gimnaziji delovali zaslužni možje benediktinskega reda, zaslovelo je i naše učilišče na vse strani. Do leta 1877 delovali so kot profesorji malone samo možje iz staroslavnege reda sv. Benedikta. Zdaj posluje na celovški gimnaziji le še jeden profesor-benediktinec. Z nagovorom gospoda deželnege šolskega nadzornika dr. J. Zindler-ja in petjem cesarske pesmi završila se je slavnost. — V nedeljo dué 20. t. m. je sledila

cerkvena slavnost. Mil. g. stolni prošt dr. Valent. Müller je blagoslovil novo poslopje in novo kapelo in s slovesno sveto mašo pričelo se je šolsko leto. Imamo tedaj v Celovcu zaželeno novo gimnazijo, ki smo jo pričakovali dolga leta. — Tudi v Ljubljani — upate menda novega gimnazijskega poslopja, katerega v mnogem oziru še več potrebujete, nego mi. Kajti da se mora 1007 dijakov tlačiti po tistih „lunkjah“ na Valvazorjevem trgu — pač ni prav! Pa bati se je, da bodete čakali in trkali precej dolgo, kajti žal — višje oblasti zamašé si le prerade ušesa, kjer treba uslišati slovenske prošnje, kakor da bi Slovenci v ljubi Avstriji bili le nekako „inferiores gentium“!

(Umrí) je dné 20. t. m. v Doberli Vasi na Koroškem znani zgodovinar P. Beda Schroll, O. S. B., kn. šk. duhovni svetovalec, vitez Franc Jožefovega reda, administrator v Doberli Vasi, c. kr. konservator, bivši gimnazijski profesor itd. Ranjki je bil rojen v Iglavi na Moravskem dné 17. septembra 1823. l., redovne obljube je napravil dné 26. septembra 1847. l., v duhovnika posvečen dné 26. julija 1849. l. Po svojih zgodovinskih preiskavanjih pridobil si je v učenjskih krogih spoštovano ime. Zadnje delo Schrollovo je bil povodom letošnje 800letnice benediktinskega samostana v št. Pavlu v labudski dolini izšli znameniti spis: „Hieronymus Marchstaller, Abt des Benedictiner Stiftes St. Paul in Lavantthale, 1616—1638.“ — N. v m. p!

(Podružnica c. kr. kmetijske družbe v Bledu) ima svoj shod v nedeljo, dné 27. septembra t. l., popoldne ob 1/4. uri ob priliki otvorjenja podružnične vzorne moštarnice v moštarnem poslopju v Bledu. Dnevni red: 1. Otvorjenje moštarnice. 2. Pouk in razkazovanje o izdelovanju sadnega mošta. — Tudi neudje in sploh prijatelji kmetijskega napredka so dobro došli.

Odbor kmetijske podružnice v Bledu.

(Obravnave ob odkupu vžitnine od vina, vinskega in sadnega mošta in mesa za leto 1892.) pogojno tudi za leti 1893. in 1894., vršile se bodo letos po nastopnih davčnih okrajih. Odkupnina od vina, vinskega in sadnega mošta ter mesa znaša vkupe na leto za okraj: Brdo 6100 gld., Trebnje 2700 gld., Litija 18.700 gld., Metlika 5400 gld., Rudolfovo 15.000 gld., Idrija 13.200 gld., Krško 9400 gld., Kočevje 12.200 gld., Velike Lašiče 3800 gld., Rateče 5500 gld., Kamnik 14.800 gld., Kostanjevica 5800 gld., Radovljica 9000 gld., Zatičina 5200 gld., Ribnica 9000 gld., Tržič 5000 gld. Pogajalo se bode za vsak okraj posebej v uradnih prostorih dotične c. kr. davkarije ob 9. uri predpoldne, in sicer: na Brdu in v Trebnjem 16. oktobra; v Kamniku, Zatičini, Metliki in Tržiču 17. oktobra; v Litiji, Rudolfovem, Kočevju, Radovljici in Idriji dné 19. oktobra; v Ratečah, Kostanjevici in Ribnici dné 20. oktobra; na Krškem in v Velikih Lašičah dné 21. oktobra. Pri obravnavi mora biti navzoča večina vseh obdačenih obrtnikov okraja, po osebah in obsegu obrtnij, in ta večina mora pogodbi pritrditi. Pooblaščenici obrtnikov morajo se izkazati s poverjenimi pooblastili in ta pooblastila izročiti voditelju obravnave. — Ponudbe ali oferti se morajo vložiti sposobno zaznamovane in zapečaćene pri c. kr. finančnem ravnateljstvu v Ljubljani; tej ponudbi mora biti priložena varščina ali vadij v znesku 10% od ponujene zakupnine in mora obsezati izjavo, da je ponudilec na svojo ponudbo tako dolgo vezan, dokler se mu ne naznani, je li njegova ponudba sprejeta ali ne, posebno pa, da ponudba tudi tedaj še ostane v pravni moči, če se je poprej vršila zakupna obravnava potom javne dražbe.

(Vravnava Drave.) Dné 28. in 29. t. m. se bode vršil komisijski obhod Drave, da se določijo poprave in vravnave, katere se bode izvršile tekoče in prihodnje leto od Maribora doli do Frankovec.

(Zagreško razstavo) je doslej obiskalo 316 188 oseb, ki so vplačale vstopnine 44.258 gld.

(Gledé na mladostne kaznjence) je izdalo pravosodno ministerstvo naredbo, katera obseza posebne določbe za mladostne kaznjence v mariborski kaznilnici. V to kaznilnico se bodo torej v prihodnje pošiljali samo oni mladi kaznjenci, kojim poteče kazen pred 24. letom. Izjemo delajo one osebe, ki bi mogle imeti slab vpliv na druge mlade kaznjence.

(Ivan Orth.) Zopet krožijo po listih poročila, da Ivan Orth, bivši avstrijski nadvojvoda, še živi. Neki list je poročal, da je meseca marca njegova mati, velika nadvojvodinja Toskanska, dobila od

njega pismo, v katerem izraža željo, naj opusté vsa zasledovanja njegove osebe. Nedavno pa je nekda mati dobila poročilo, da se je Orth kot general bojeval proti Balmacedi. Tudi sorodniki pevke Stubel, ki je z Orthom stopila na ladijo, so bajé od nje dobili poročila. Nekateri listi pa zopet trdijo, da so vsa ta poročila izmišljena. Čudno pa je vsekako, da Orthovega testamenta vsled njegove določbe ne smejo pred tremi leti odpreti.

(Potovalcem v Bolgarijo.) Bolgarska vlada je ukrenila te dni, da pomejni policijski uradi smejo dovoljevati daljše potovanje na Bolgarsko samo onim potovalcem, kateri imajo veljavne potne liste. Potovalci so zdaj v Caribrodu zadržani toliko časa, da si preskrbé dotične listine.

Raznoterosti.

— Spomenik za ruske vojake v Melku. Dné 4. oktobra bodo v Melku odkrili kamenit spomenik za ruske vojake. Bilo je leta 1805. ko so bili ruski vojaki, tedaj naši zavezniki, nastanjeni v melškem samostanu. Velih del teh vojakov pa se je neki dan zadušil, ker so iz neprevidnosti zažgali posteljno slamo. Ruska vlada je sedaj prosila melško občino, če sme postaviti svojim vojakom spomenik, kar je občina rada dovolila. Spomenik ima spredaj ruski, zadek nemški napis.

— Lecijan (Enzian) je že davno dobro znana rastlinska vrsta. Kakor pripoveduje Plinij v svojem slovečem prirodopisu, je lecijan (gentiana) prvi našel ilirski kralj Gencij. V starem veku so pa poznali le jedno vrsto lecijana, namreč rumenega, ki raste po planinah, pa tudi po deželah nekdanje Ilirije. Kakor povedano, ima ta rastlina ime od ilirskega kralja.

Telegrami.

Dunaj, 22. septembra. Saksonski kralj se dné 4. oktobra pripelje na Dunaj ter s cesarjem odpotuje na Gor. Štajersko na lov, katerega se vdeležita tudi veliki vojvoda Toskanski in bavarski princ Leopold.

Dunaj, 23. septembra. Današnji dopoldanski bulletin o zdravju Taaffejevem: Vnela se mu je koža obglavnica, vročina zmerna, splošno se povoljno počuti, vendar je potreben počitka v postelji.

Levov, 23. septembra. Napovedan štrajk knjigoveških pomočnikov se je v soboto začel.

Peterburg, 22. septembra. Minister Giers danes odpotuje v Benetke in k gorjenje - italijanskim jezerom, kjer ostane do konca oktobra.

Berolin, 23. septembra. „Kreuzzeitung“ zagotavlja na podlagi zanesljivih informacij, da je popolnoma izmišljena vest „Kölnische Zeitung“, da je nemški cesar povabil ruskega carja, da pride v Berolin. Dopisnik „Kölnische Zeitung“ bil je napačno poučen.

London, 23. septembra. Angleška vlada je naznanila chilski junti, da priznava sedanjo chilsko vlado.

Piccoli-jeva tinktura za želodec je mehko, toda ob enem uplivno, delovanje prebavnih organov vrejajoče sredstvo, ki krepi želodec, kakor tudi pospešuje telesno odprtje. — Cena steklenici 10 kr. (300—191)

Tuji.

21. septembra.

Pri **Maliču**: Donati, uradnik, s soprogo; dr. Zindler, deželni šolski nadzornik; Kühlbacher, trgovec, iz Grada. — Schebek, zasebnica, s sestro; Grünwald, potovalec; Schwarz, Kirohoff, Tempes, Domreich, trgovci, z Dunaja. — pl. Verneda, dež. sodišča svetnik, s soprogo, in vitez Kremer, iz Trsta. — Centis, uradnik, in Raek, dijak, z Reke. — Turk s soprogo iz Logatec. — Lederer, tovarnar, iz Prage. — Claudius in Louis Imbert, zasebnika, iz Pariza. — Baccarich, trgovec, iz Kastve. — Beer iz Berolina. — Petrovan, stotnik, z rodbino, iz Kapošvara. — Weiss iz Švice. — Sinek, uradnik, s hčerami, iz Istre. — Florian, nadporočnik, iz Sarajeva.

Pri **Sova**: Weizer, tovarnar; Hilfreich, Krause, Hofbauer, Semen, Klein, Winter, z Dunaja. — Schwarz, trgovec; Frank s soprogo, in Müller, zasebnik, iz Grada. — Pasquali z Reke. — Mlekuš, trgovec, iz Starega Trga. — Vesel, dekan, iz Trnovega. — Travisan iz Gorice. — Diem s soprogo, in pl. Eldvarnoky, stotnik, iz Trsta. — Tauzher, uradnik, iz Črnoljca. — Lukschitz, trgovec, iz Brna. — Kastl, trgovec, iz Kašna. — Weiss in Budimpešte. — Žagar iz Starega Trga.

Pri **avstrijskem caru**: Anton in Marija Primžar iz Ribnice. — Bendik iz Št. Valentina. — Horvat, trgovec, iz Plešnice.

Pri **bavarskem dvoru**: Stonitsch, potovalec, iz Kočevja. — Steindl, uradnik; Heidenreich, gledališki igravec, s soprogo, iz Halle. —

Pri **Južnem kolodvoru**: Praprotnik, trgovec, iz Istre. — Müller, zasebnik, s soprogo, z Dolenjskega. — Pichler s Štajerskega. — Kalčič s soprogo iz Grada. — Schönborn iz Prage. — dr. Endlicher z Dunaja.

Umrli so:

19. septembra. Luka Vesel, mitničar, 85 let, Marije Terezije cesta 16, carcinoma hepatis.

21. septembra. Ivan Gril, paznikov sin, 5 mesecev, Karlovska cesta 19, driska.

22. septembra. Ferdinand Turšič, delavčev sin, 4 mesece, Opekaška cesta 47, božjast.

V bolnišnici:

19. septembra. Uršula Alič, gostija, 38 let, epilepsia.

20. septembra. Anton Erjave, kajžar, 70 let, marasmus.

21. septembra. Lucija Bizjak, gostija, 60 let, vitium cordis.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v noč
		zrakomera v mm	toplomera po Celzijju			
7. u. zjut.	730 0	16 2	sl. szpad	oblačno	30-50	
2. u. pop.	730 0	18 6	"	del. jasno	dež	
9. u. zveč.	732 4	12 4	zm. zap.	dež		

Srednja temperatura 15.7°, za 1.9° nad normalom

Dohod in odhod železniških vlakov in pošt.

A. Železniški vlaki v Ljubljano dohajajo:

Postaje	Brzovlak		Poštni vlak			Meš. vlak	Celjski vl.
1. Z Dunaja	6:05 zj.	5:12 pop.	4:40 zj.	1:11 pop.	—	9:35 zv.	9:05 dop.
2. iz Trsta	11:39 dop.	11:50 noč.	2:55 pop.	11:32 noč.	—	4:42 zj.	—
3. z Gorenjskega juž. kol.	—	—	5:55 zj.	11:34 dop.	4:58 pop.	9:45 zv.	—
4. iz Kamnika drž. kolodv.	—	—	6:30 zj.	1:20 pop.	6:30 zv. *)	—	—

*) Ob nedeljah in praznikih dohaja ta vlak iz Kamnika v Ljubljano ob 10:10 zvečer.

B. Železniški vlaki iz Ljubljane odhajajo:

Postaje	Brzovlak		Poštni vlak			Meš. vlak	Celjski vl.
1. na Dunaj	11:44 dop.	11:55 noč.	3:03 pop.	12:30 noč.	—	5:04 zj.	6:— zv.
2. v Trst	6:09 zj.	5:17 pop.	4:55 zj.	1:19 pop.	—	10:15 zv.	—
3. na Gorenjsko juž. kolodv.	—	—	12:05 noč.	6:30 zj.	11:50 dop.	4:22 pop.	—
4. v Kamnik drž. kolodvor	—	—	7:30 zj.	2:10 pop.	7:10 zv.	—	—

A. Pošte v Ljubljano dohajajo:

1. Iz **Kočevja** ob 6. uri 25 minut zvečer;
2. iz **Novoga Mesta** ob 2. uri 20 minut popoldne;
3. iz **Polhovega Grada** ob 7. uri 35 minut zjutraj.

B. Pošte iz Ljubljane odhajajo:

1. V **Kočevje** ob 7. uri zjutraj;
2. v **Novo Mesto** ob 6. uri zjutraj;
3. v **Polhovega Grada** ob 4. uri 30 minut popoldne (v ponedeljek, sredo, petek, soboto).

Tržne cene v Ljubljani

dne 23. septembra.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, hktl.	8	12	Špeh povojen, kgr.	—	64
Rež.	8	29	Surovo maslo.	—	70
Ječmen.	4	23	Jajce, jedno	—	2*
Oves.	2	60	Mleko, liter	—	8
Ajda.	5	20	Goveje meso, kgr.	—	62
Proso.	4	39	Telečje	—	60
Koruza.	5	30	Svinjsko	—	56
Krompir.	2	67	Koštrunovo	—	45
Leča.	10	—	Pisaneč	—	45
Grah.	10	—	Golob	—	16
Fižol.	8	—	Seno, 100 kgr.	—	1 87
Maslo, kgr.	—	86	Slama,	—	2 23
Mast.	—	66	Drva trda, 4 mtr.	—	7
Špeh svež.	—	58	" mehka.	—	4 60

Od pluga do krone.

(1359) 12-9

Ravnokar je izšel prvi zvezek lične knjižice z naslovom:

Povesti

slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo.

Sestavil in uredil
A. Kalan,
urednik »Domoljuba«.

— Ponatis iz »Domoljuba« —

I. zvezek. — Cena 20 kr.

Obseg:
Zlati lasje. — Dedičina. — V zametih pokopan. — Veronika. — Sama smola! — Trojni sveti večer. — Božič na sv. Gothardu. — V valovih življenja. — Lovski tat. — Luč na oknu. — Po vilarju svetlo solnce. — Požar. — Lepi pirhi. — Marušnik. — Obhajilo v ječi.

Dobiva se v »Katol. Bukvarni« in pri H. Ničmanu v Ljubljani.

Umetne zobe in zobovja

stavlja na način, ki ne provzroči nikakih bolečin, ter opravlja vse **zobne operacije in zobna plombovanja**

A. PAICHEL,

(1363-5) **zobozdravnik**
pri Hradskega mostu I. nadstr.

Najnižje cene.

Največji izbor.

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch,
tovarna dežulikov,
Ljubljana, Mestni trg 15.

(22)

Št. 7554.

Razglas.

(1368) 33.

Deželni odbor kranjski oddá o sv. Mihaelu t. l. v hiši št. 6, Florijanske ulice,

jedno pritlično prodajalnico

z dvema drugima prostoroma, kurilno kamro in skladiščem na dvorišču v najem.

Pojasnila se dobé v deželni pomočni pisarni, deželni dvorec.

Zadnji mesec! **Velika loterija** Zadnji mesec!

praške razstave.

Glavna dobitka (1201 8)

100.000 gld., 50.000 gld.

priloga

J. C. Mayer.

Srečka po 1 gld. Srečka po 1 gld.

Dunajska borza.

Dne 23. septembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	90	gld.	60	kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	90	"	55	"
Zlata renta 4%, davka prosta	110	"	—	"
Papirna renta 5%, davka prosta	101	"	95	"
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1007	"	—	"
Kred tne akcije, 160 gld.	275	"	50	"
London, 10 funtov strl.	117	"	55	"
Napoleonod (20 fr.)	9	"	31 1/2	"
Cesarski cekini	5	"	59	"
Nemških mark 100	57	"	80	"

Dne 22. septembra.

Ogerska zlata renta 4%	102	gld.	85	kr.
Ogerska papirna renta 5%	100	"	50	"
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	134	"	—	"
5% državne srečke l. 1880., 100 gld.	146	"	50	"
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	180	"	50	"
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	97	"	—	"
Zastavna pisma " " " 4 1/2%	100	"	30	"
Kreditne srečke, 100 gld.	185	"	—	"
St. Genois srečke, 40 gld.	60	"	—	"

Ljubljanske srečke, 20 gld.	20	gld.	50	kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	17	"	20	"
Rudolfove srečke, 10 gld.	20	"	—	"
Salmove srečke, 40 gld.	59	"	—	"
Windschgrazove srečke, 20 gld.	49	"	—	"
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	150	"	60	"
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2820	"	—	"
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	106	"	—	"
Papirni rubelj	1	"	24	"
Laških lir 100	45	"	50	"

MERCUR

menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile štev. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnic priporočamo:

4% gališke propinacijske zadolžnice.

4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komercijonalne banke.

4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

300.000 goldinarjev se dobi že 1. oktobra!

Dunajske komunalne promese

à 3 1/4 gld. in 50 kr. kolek. Glavni dobitek 200.000 gl.

Tisine promese

à 2 gld. in 50 kr. kolek. — Glavni dobitek 100.000 gld.

Obe vkupe le 6 goldinarjev.